

Täysistunto

Tiistai 5.4.2016 klo 13.59—18.31

16. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain 21 ja 209 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 10/2016 vp
Valiokunnan mietintö YmVM 7/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 16. asia. Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 7/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

18.23 **Satu Hassi vihr:** Arvoisa puhemies! Tästä asiasta käytin puheenvuoroja jo tämän lain lähetekeskustelussa. Valiokunnassa vasemmistoliitto, demarit ja vihreät ovat allekirjoittaneet vastalauseen, jossa esitetään, että eduskunta hyväksyy toisessa käsittelyssä lausuman, jossa velvoitettaisiin hallitus valmistelemaan asetusta, joka määrittäisi vesien laadun tarkkailututkimusten laatuvaatimusten ja toimijoiden pätevyysvaatimusten kriteerit.

Hallituksen esityksessähän poistetaan aikaisempi menettely, jossa vesien laatumittauksia tekeviltä vaaditaan hyväksyntä, jonka on käytännössä antanut Suomen ympäristökeskus silloin kun on kyse luvanvaraisen toiminnan — jossa on siis ympäristöluvan mukaisia päästörajoja — siihen liittyvän toiminnan mittaamisesta. Hallitus esittää, että tästä menettelystä luovutaan.

Tämä on yksi niitä asioita, joita perustellaan byrokratian purkamisella, mutta haluan nyt eduskunnan pöytäkirjoihin todettavaksi sen huolen, että jos nyt — kun sitten kirjava joukko toimijoita tekee näitä tutkimuksia ja kunnissa ja yrityksissä kilpailutetaan eikä ole selkeitä sääntöjä siitä, ketkä ovat oikeasti päteviä näitä mittauksia tekemään — sitten tapahtuu niin, että epäpätevät toimijat tekevät mittauksia, joiden perusteella sitten arvioidaan, noudattavatko erilaiset ympäristölupaa tarvitsevat toimijat niitä lupaehtoja, ja sitten tehdään mittauksia väärin, ja seuraukset tuntuvat sitten esimerkiksi ihmisten terveydessä, (Puhemies koputtaa) niin silloin kyllä kysytään, kuka tämän heikennyksen suomalaisen ympäristölainsäädäntöön on tehnyt.

18.25 **Katja Taimela sd:** Arvoisa herra puhemies! Tosiaankin tässä hallitus esittää, että ympäristönsuojelulakia muutetaan niin, että vesien laadun tarkkailututkimuksiin liittyvästä kansallisesta hyväksymismenettelystä tullaan luopumaan. Nykylain mukaan, niin kuin edustaja Hassi tässä totesi, ympäristönsuojelulain mukaiseen luvanvaraiseen toimintaan liittyvää vesien laadun velvoitetarkkailua voi tehdä vain Suomen ympäristökeskuksen hyväksymä toimija, joka täyttää tietyt edellytykset, jotka koskevat muun muassa tekniikkaa,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

laatujärjestelmää ja henkilökunnan pätevyyttä. Mielestäni nämä eivät ole mitään pikkuasioita vaan äärettömän tärkeitä asioita, joiden pitää olla jonkun hanskassa. Mikäli tämä esitys toteutuu, velvoitetarkkailusta vastaavan yrityksen osaamisen arvioiminen jää ympäristölupaa vaativaa toimintaa harjoittavan yrityksen vastuulle yksinään, ja kansainvälisestikin katsoen on tärkeä muistaa, että tämä malli on varsin poikkeuksellinen, koska yleensä tarkkailua hoitavat viranomaiset.

Tässä salissa on tällä vaalikaudella perusteltu montaa hallituksen lakiesitystä normien purkamisella. Minä kannatan normien purkamista varsin lämpimästi, se on hyväksyttävää. Varmasti jokainen tässä kansanedustuslaitoksessa miettii näin, mutta esimerkiksi tässä kohdassa normien purkua ei todellakaan pidä tehdä ympäristön kustannuksella. Omalla tavallaan pelkään, että tässä on niin käymässä, koska pahimmassa tapauksessa ympäristöluvan edellyttämien mittausten huono laatu voi johtaa ympäristön pilaantumiseen ja siihen, että ympäristöä yli lupaehtojen saastuttavat toimijat saavat jatkaa toimintaansa myös näitten reklamaatioiden jälkeen. (Puhemies koputtaa)

Muun muassa tuosta syystä me pidimme valiokunnassa oppositiosta käsin tärkeänä, että vesien laadun tarkkailututkimusten laatu ja tekijöiden pätevyys varmistetaan. Se voidaan tehdä määrittelemällä asetuksella mittausten laatuvaatimukset ja mittauksia tekevien toimijoiden pätevyysvaatimukset, ja tähän viittaa tämä vastalauseen lausumaehdotus, joka on tässä vastalauseessa merkattuna.

18.27 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Siihen, mitä edustaja Taimela ja itse edellä jo totesimme, haluan vain lisätä sen, että kun esimerkiksi kunnissa näitä mittauksia kilpailutetaan ja hyvin monissa kunnissa ajatellaan, että on pakko valita se halvin, niin se, että olisi edes asetuksella määrätty ne laatuvaatimukset, joita mittaajan pätevyyden ja mittausmenetelmien ynnä muiden pitää täyttää, myöskin helpottaisi näiden mittausten kilpailuttamista sekä kunnissa että myöskin niissä yrityksissä, joita koskevat nämä ympäristöluvut, jotka sisältävät päästörajoja vesiin.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 10/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.